І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 181. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 30-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1972 No. 181. VOL. XXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

П'ятниця, 29-го вересня 1972

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН підписав у четвер 28 вересня ц. р. схвалений Конгресом законопроєкт про уповноваження для уряду асигнувати на проєктування і продукцію мілітарної зброї 20.9 більйона долярів. Ця сума є на 2.3 більйона менша, як цього добивався Уряд. Призначені ці фонди на придбання нової зброї в цьому фіскальному році, що кінчається дня 30 червня 1973 року. Додана Сенатом первісна передумова, щоб до чотирьох місяців після підписання Президентом цього закону були виведені з В'єтнаму американські війська, була скреслена Палатно-сенатською конференцією і зараз же після того законопроєкт був затверджений Конгресом.

ЗАПОЧАТКОВАНЕ СЕНАТСЬКОЮ КОМІСІЄЮ ЗБРОЙНИХ СИЛ переслухання в справі неавторизованого командуванням бомбардування Північного В'єтнаму, в чому обвинувачують ген. Джона Д. Лавелла, останнім часом поширено, включаючи в слідство також можливість продовжування неавторизованих бомбардувальних налетів летунством воєнної фльоти. Комісія переслухає в цій справі усіх пілотів, які брали участь в налетах, починаючи від жовтня 1971 по кінець липня 1973.

КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ СОВЄТСЬКИХ ЖИДІВ, в якій репрезентовані усі важливіші організації у ЗСА, звернулася до през. Ніксона, щоб його Уряд не давав Совєтському Союзові жадних кредитів і не уділював Москві ніяких торговельних концесій аж до часу, поки не буде скасований указ про сплачування окупу за кошти освіти і навчання тих, що стараються про виїзд із СССР.

НОРВЕЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ТРИГВЕ БРАТТЕЛІ ЗАЯВИВ, що в наступному тижні він речеться з урядом. Він заповів свою резиґнацію у випадку, коли б плебісцит відкинув пропозицію уряду на приступлення Норвегії до Европейської Економічної Спільноти. Той плебісцит, переведений в минулі неділю і понеділок, заявився „проти" приступлення Норвегії до ЕЕСпільноти. Такий вислід був моральним ударом по проводі тієї могутньої західньоевропейської економічної організації. У коментарах на цю тему газети критикують ЕЕСпільноту за її великий бюрократичний апарат і „брак духа".

„СВІТОВОГО ГРОМАДЯНИНА" ДЖЕРРІ ДЕЙВІСА АРЕШТУВАЛИ у Страсбурґу у Франції, знайшовши в його помешканні ненаже малу фабрику „міжнародних" пашпортів. Джеррі Дейвіс зрікся американського громадянства у 1948 році, заявивши, що він є „світовим громадянином" і тоді ця справа наробила багато шуму. Різні країни відмовилися пройняти його і він урешті поселився у Франції.

КОМУНІСТИЧНІ ВІЙСЬКА У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ПРОБУВАЛИ встановити бази для плянованої атаки проти столиці Сайґону. Бої відбулися за сім миль від Сайґону. Комуністів відперли з великими для них втратами. Американське летунство, включно із повітряними суперфортецями Б-52 бомбардувало скупчення комуністів в Камбоджі недалеко кордону Південного В'єтнаму та різні військові цілі у Північному В'єтнамі. Американські військові кола твердять, що в'єтнамські комуністи готовляться до нового наступу саме напередодні президентських виборів в Америці — для пропагандивного ефекту.

У МІСТІ ДАРЛІНГТОН ЗА 200 МИЛЬ ВІД ЛОНДОНУ ВІДБУЛАСЯ триденна конференція у справі відносин у Північній Ірляндії. Ірляндські католики збойкотували цю конференцію тому, що в кацеті все ще перебувають 240 католицьких ірляндських екстремістів. Але між самими північно - ірляндськими протестантами прийшло на тій конференції до гострих суперечок: помірковані поручали, щоб Британія надалі відповідала за апарат безпеки у Північній Ірляндії, а фанатичні протестантські діячі, з колишнім прем'єром Північної Ірляндії Брасном Фолкнером у проводі, вимагали привернення протестантської більшості населення привілею зберігати поліцію у своїх руках.

Помер проф. інж. Степан Риндик, учений-механік і поет-сатирик

Чикаґо. — В середу 27-го вересня ц. р тут помер на 85-му році життя відомий український письменник і водночас учений механік, колишній доцент Українського Високого Педагогічного Інституту в Празі проф. Степан Титович Риндик. Осиротив внуків Мирослава і Ростислава Риндиків із мамою Оленою Риндик. Похорон Покійного відбудеться в суботу 30 вересня ц. р. з церкви Покрова Матері Божої на цвинтар Елмвуд у Чикаґо. Сл. п. Степан Риндик, народжений 1887 року в Дунаївцях на Поділлі, закінчив гімназію в Кам'янці Подільському і згодом Київську Політехніку, одержуючи в 1914 році диплом інженера-технолога. Після закінчення студій працював на залізниці у Правобережній Україні. Восени 1920 р. еміґрував спочатку до Польщі, де працював на фабриці рільничих машин і з 1923 р. до Чехо-Словаччини, де в 1923-1945 роках був викладачем геометрії, математики, фізики і механіки в Педагогічнім Інституті ім. Драгоманова і в українській гімназії в Празі — Ржевницях — Модржанах і згодом в українських гімназіях в таборах Ді-Пі в Німеччині. В 1951-му році переїхав до ЗСА. Як ніженер-механік був ав-

Сл. п. Степан Риндик

тором ряду наукових праць і підручників, в тому числі „Міцність матеріялів" (1924), „Елементи машин" (1943, 2-ге видання 1963). Як письменник, сл. п. Степан Риндик відомий, як автор виданої трьома виданнями — в 1942, 1961 та 1971 роках — збірки поезій та сатиричних віршів п. н. „Лоґос", збірок оповідань „Сміляньська хроніка" (1944) і „Пригоди і люди" (1960) та віршованих оповідань для молоді п. н. „Пригоди Сірка Клаповухого" (1961). Покійний був активним співробітником „Свободи", друкуючи в її сторінках свої сатири, фейлетони й рецензії.

Канада вимагає рішучих заходів проти терору

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — З гострим засудженням всяких актів терору в національному та міжнародному житті виступив міністер закордонних справ Канади Мічел Шарп, промовляючи в рямках загальних дебат на Генеральній Асамблеї ОН 28 вересня. Про конкретні пропозиції канадійського уряду в цій справі міністер Шарп додатково говорив також того ж дня на пресовій конференції. Ця справа, м. ін., була предметом його розмов з американським державним секретарем В. Роджерсом. Міністер Шарп висловив незадоволення з того приводу, що деякі держави не хочуть погодитися на дискусію в справі терору й одночасно висловив побажання від імени канадійського уряду, щоб Генеральна Асамблея ОН присвятила свою увагу цьому питанню. Він дав повну підтримку дотеперішнім намаганням генерального секретаря ОН поставити справу терору на порядок дня Генеральної Асамблеї, кажучи, що „канадійська делеґація розглядає цей плян (генерального секретаря ОН), як шлях, з допомогою якого можна буде зосередити світову увагу на всі види актів терору і стимулювати акцію з боку таких міжнародних формацій як ІСАО та Міжнародний Червоний Хрест, а також з боку урядів, які діятимуть або в засягу власних компетенцій, або на основі двосторонніх договорів". За словами міністра Шарпа, канадійський уряд підтримує думку про якнайрішучіші санкції супроти тих держав, які дають охорону терористам. У своїй промові, а також на пресовій конференції міністер Шарп порушив також і ряд інших питань міжнародного життя, як, наприклад, справу атомових випробувань, охорони оточення, економічної співпраці та допомоги недорозвиненим країнам, а також ролі ОН у зміненим міжнародних відносинах. На увагу заслуговує його становище до питання порушування прав людини у світі з вимогою, щоб „ці права були на практиці припинені" всіми державами.

Три звільнені американські полонені прибули до Ню Йорку

Ню Йорк. — У четвер 28 вересня ц. р. три американські воєнні полонені, звільнені комуністами ще 17 цього місяця, вернулися до Ню Йорку, де їх привітали члени їхніх родин, газетні репортери і гурт противоєнних демонстрантів. Коли вони зупинилися були в Копенгагені, то їм дали там нові військові уніформи, в які вони переодяглись. Але вони відкинули пропозицію американського шаржі д'афер відлетіти з Копенгаґену до Америки американським військовим джетом та продовжували подорож цивільним шведським літаком. На летовищі в Ню Йорку прийшло до короткої суперечки між делеґатом Пентагону лікарем д-ром Роджером Шілдсом та одним із звільнених полонених, лейтенантом Марком Гартлі, який хотів спершу від'їхати до своєї родини і перебути з нею два дні. Д-р Шілдс пригадав приявний мамі того старшини, що її син все ще є американським вояком. Два інші звільнені, лейтенант Норріс Чарльс і майор Едвард Еліяс не зголосили ніяких застережень, щоб піддати їх лікарським оглядинам. Кожного з отих трьох колишніх полонених перевезли до іншого військового шпиталю в Америці.

Українець — провідник уругвайських Тупаморос

Ню Йорк. — Як подає в нюйоркському „Новому Руському Слові" з дня 27 вересня якийсь М. Наратеєв у „Репортаж з Уруґваю", провідник терористичної організації тупаморос, Равль Сендик, зраджений одним із арештованих членів тієї організації, був оточений у своєму схованку поліцією і після короткого бою тяжко поранений піддався разом із своєю подругою — терористкою. В Уругваї вважають, що цей арешт був для тупаморос нищівним ударом, тим більше, що за кілька днів після того до рук поліції потрапив і новий провідник цієї організації „права рука і заступник Сендика" якийсь Головченко, студент медицини, що походить з української селянської родини, яка переселилася до Уруґваю ще до першої світової війни". Старший брат цього Головченка, теж тупаморос, високого посту в організації не займав і був арештований місяць тому.

Конвенція Американської Академії Родинних Лікарів відзначила українських лікарів

Ню Йорк. — Минулого вівтірка, 26-го вересня, тут у приміщеннях Медісон Сквер Гарден відбулася святочна конвокація й інавґураційна церемонія Американської Академії Родинних Лікарів, на якій введено в уряд новий провід Академії та наділено ступенем члена („феллов") Академії тих лікарів, які присвятилися опіці цілих родин й склали спеціяльний іспит або відбули 600 годин спеціяльної практики, приписаної й контрольованої спеціяльною установою для родинної лікарської практики. Між відзначеними українськими лікарями відомими українській громаді, знайшлися лікарі: Ігор П. Цимбалістий, Орест М. Гарбовський і Роман П. Смик зі стейту Іллиной; Семен Дорощак, Богдан Гарбовський, Володимир Кокорудз і Микола Кузьмович зі стейту Ню Йорк; Богдан З. Гордиєвський, Ярослав Терлецький і Антін Жуковський зі стейту Норт Дакота і Ярослав Коропей зі стейту Равд Айленд.

У Чикаґо померла Катерина Тимуш-Гaбро, мати Владики Ярослава Габра

Чикаґо. — В середу 27-го вересня ц. р. тут померла на 80-му році життя після довгої недуги сл. п. Катерина Тимуш-Габро, мати Преосвященного Владики Ярослава Габра. Крім Владики Ярослава осиротила Покійна доньок Марію і Стефанію та сестру Параскевію Гзим. Заупокійні панахиди будуть відправлені в суботу 30 вересня і в неділю 1 жовтня ц. р. о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Музики в Чикаґо. В понеділок 2-го жовтня після Архиєрейської Святої Літургії, що буде відправлена о год. 10-ій в Катедральному Храмі св. о. Миколая, відбудеться перевезення тлінних останків Покійної і похорон на парафіяльному цвинтарі в Чикаґо.

Валентина Мороза тяжко поранили в тюрмі кримінальні злочинці

Мюнхен. — Український тижневик „Шлях Перемоги" подав у числі з неділі, 1-го жовтня ц.р. повідомлення такого змісту:

Як інформує агентство „Юнайтед Пресс Інтернешенел" та західня преса, — Валентина Мороза, якого, як знаємо, засуджено до 9 років ув'язнення і концтаборів та до 5 років заслання, тяжко поранено у Владимирській тюрмі, де він тепер перебуває. Ще в липні ц.р. на нього напали в камері чотири кримінальні злочинці, завдаючи йому ножем чотири рани в живіт. Валентина Мороза відправили дотюремної лікарні, й дальша його доля, покищо, невідома. Не знати, чи той напад був припадковий, чи запляновании.

Японія визнала комуністичний режим у Пекіні — зірвала дипломатичні зв'язки з Вільним Китаєм

Пекін. — У четвер 28 вересня ц. р. японський прем'єр Какуї Танака і його міністер закордонних справ Масайоші Огіра в імені Японії та комунокитайський прем'єр Чжу Ень-лай і його міністер закордонних справ Чі Пенг-фей підписали в Пекіні документ, за яким закінчено існуючу між суходільним Китаєм та Японією ворожнечу від 1937 року та рішено привернути між ними нормальні взаємини, з обміном амбасадорами. Обидва прем'єри піднесли тост на японсько-китайську приязнь і стиснули один одному руку. Водночас в Токіо заступник міністра закордонних справ Шінсаку Гоґен викликав до себе амбасадора Вільного Китаю Пенга Менг-чі і повідомив його про рішення японського уряду зірвати дипломатичні взаємини з Вільним Китаєм, що має осідок на Тайвані (Формозі). Названий вільнокитайський амбасадор виїде з Токіо в найближчих днях. Таким чином закінчилась приязнь Японії з Вільним Китаєм, існуюча від 1 жовтня 1949 року. Американський Уряд був повідомлений заздалегідь про ті рішення японського уряду. У своїй промові Чджу Ень-лай заявив, що „відкривається новий розділ в китайсько-японських відносинах для добра відпруження злагіднення напруженої ситуації в Азії та збереження світового миру".

Встановлено дипломатичні взаємини між Китаєм та Того

Пекін. — В часі перебування в Пекіні міністра закордонних справ африканської республіки Того П. Гунледе між комуністичним Китаєм та Того підписано 19 вересня договір про встановлення між цими двома державами дипломатичних взаємин. У повідомленні, що було опубліковане в Пекіні, говориться, що „уряд Республіки Того визнає уряд Народної Китайської Республіки одиноким леґальним урядом Китаю" і що „уряд комуністичного Китаю даватиме підтримку урядові Республіки Того в його боротьбі проти імперіялізму і колоніялізму та в обороні національної незалежности і державної суверенности".

В'єтнамські комуністи заперечують вістки про недалеке замирення

Париж. — У четвер 28 вересня відбулося в столиці Франції 161-ше з черги засідання „мирової" конференції про В'єтнам, знову без позитивного висліду. Виходячи з того засідання голова делеґації Північного В'єтнаму Хуан Туї перестеріг проти останніх поголосок про недалеке замирення. Ті поголоски, заявив він, „не мають підстав". Одночасно у столиці Північного В'єтнаму Ганої передано через радіо повний текст статті з одного тамошнього журналу, в якій називаються останні поголоски про недалеке замирення, як твір „американської пропаґандивної машини". Півофіційно повідомлено від Білого Дому, що „треба логічно припускати", що асистент президента Р. Ніксона для справ крайової безпеки Генрі Кіссінджер відлетить знову до Парижу для засекреченої наради з членом Політбюра компартії Північного В'єтнаму Ле Дуком То і названим вгорі головою делеґації Північного В'єтнаму, з якими стрічався вже 19 разів. Кіссінджер — твердять газети, — старається знайти компроміс між вимогою комуністів, щоб південно-в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тіє негайно зрікся влади і щоб зразу був приготований новий тимчасовий уряд, до якого належали б в'єтнамські націоналісти, комуністи і „невтральні", та поміж становищем Америки, що спершу мусить наступити воєнне перемир'я на цілому терені В'єтнаму і що не можна згори накидати Південному В'єтнамові будь-який режим. Але Нґуєн Ван Тіє „який рішуче відкидає будь-який компроміс з комуністами і коаліційний уряд, буцім-то має сам внедовзі зректися влади. Наступне засідання Паризької конференції відбудеться в найближчий четвер.

Канада вийшла переможцем в серії гокейних змагань із СССР

Москва.—В останніх змаганнях із серії восьми гокейних дружин Канади і Совєтського Союзу рішально про вислід серії перемогу здобули гокеїсти Канади, які грали у збірній канадійських змагунів Національної Гокейної Ліґи. Вислід цієї восьмої зустрічі встановив Пол Гендерсон, змагун торонтоських Мейпл Ліфс, здобуваючи 34 секунди перед кінцем гри шосте ворота та перемогу для Канади з рахунком 6:5. Серії восьми гор між цими дружинами закінчилися перемогою Канади, яка здобула в них чотири перемоги, одну нерішену і три поразки.

Перші чотири змагання Канади і СССР відбулися на терені Канади і дружина Канади переїхала опісля на дальші чотири зустрічі до Совєтського Союзу. Останні змагання, які відбулися 28 вересня в Москві, були рішальними про вислід серії зустрічей Канади і СССР, бо що рахунок перемог після семи гор був 3 перемоги Канади, 3 перемоги СССР і 1 нерішена. В цій останній зустрічі при кінці другої терції вела збірна СССР з рахунком 5:3 і тільки завзята постава канадійських гокеїстів в останніх хвилинах гри дала їм заслужену перемогу з вислідом 6:5.

800 ДЕЛЕҐАТІВ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ В XI КОНҐРЕСІ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Ню Йорк, Н. И. (УККА). — За тиждень, в днях 6-8 жовтня ц. р., відбудеться тут в готелі „Коммодор" XI Конґрес Американських Українців, в якому візьме участь понад 800 делеґатів та гостей з 38 стейтів ЗСА. Конґрес, що почнеться в год. 10-ій ранком у п'ятницю, 6-го жовтня, матиме пленарні сесії, наради 13-ти Ділових Комісій, Конвенційний Бенкет та вибір нових керівних органів УКК. Пленарні сесії „відбуватимуться в „Ґренд Болрум" а ділові комісії відбуватимуть свої наради в призначених конференційних залях. Бенкет відбудеться у „Віндзор Болрум". Ділові комісії є такі: Номінаційна Комісія та Статутова Комісія, склад яких був схвалений на зборах Ради Директорів (першої в дні 15 квітня 1972 року, а другої 12 грудня 1970 року); Комісія координації виховної дії та організації школиництва, Комісія координації діяльности студентських та молодечих організацій, Комісія розгляду сучасного стану в Україні й оборони прав людини, Комісія для справ науки й культури, Комісія церковних справ, Комісія координації дій жіночих організацій, Комісія етнічних справ, Комісія зовнішніх та внутрішніх справ, Фінансова Комісія, Резолюційна Комісія, Верифікаційна Комісія та Бенкетова Комісія.

Процедура Конґресу

Конґрес відкриє президент УККА проф. д-р Лев Добрянський в присутності членів Екзекутиви, і нарадами проводитиме Президія в складі: голова, чотири заступники голови, два секретарі і двох заступників секретарів. Конґрес також вибирає Ділові Комісії в складі від 5-ох до 9-ти осіб; в склад Президії Комісій входять з уряду вибрані Екзекутивою УККА референти, які представляють Комісіям усі приготовані матеріяли. Кожна Комісія виготовляє протокол зі своїх засідань та передає його Президії Конґресу; кожна Комісія виготовляє відповідні резолюції та передає їх, по закінченні своєї праці, Резолюційній Комісії.

Делеґати мають право звертатися під час сесії, через голову президії Конґресу, із запитами до Екзекутиви УККА, на які повинні одержати відповідь від дотичних членів Екзекутиви.

Голосування переводиться звичайно й делеґати голосують підднесенням рук з делеґатськими картками. На домагання делеґата, піддержане щонайменше 25 іншими делеґатами, голова Президії Конґресу заряджує тайне голосування картками.

Всі звіти головних урядовців керівних органів УККА є подані в Конвенційній книжці.

Надання „Шевченківської Грамоти Волі"

В суботу вечером, 7 жовтня, відбудеться Конґресовий Бенкет в „Віндзор Болрум", на якому 3-ох американців та 6 українців будуть нагороджені „Шевченківською Грамотою Волі" за їх заслуги для української справи.

Під час бенкету виступить представник президента Ніксона. Участь в бенкеті візьмуть також представники міста Ню Йорку, американських організацій та члени

(Закінчення на стор. 4-ій)

Відбулася конференція для справ українознавства

Ню Йорк (Н.Н.). — В неділю, 17-го вересня ц.р., відбулася тут в залях Українського Інституту Америки конференція директорів та учителів Шкіл Українознавства, організована Шкільною Радою УККА. Участь у ній взяли члени Управи Шкільної Ради УККА, директори й учителі шкіл: Ню Йорку, Чикаґо, Детройту, Асторії, Ню Гейвену, Сиракюз, Йонкерсу, Клівленду, Рочестеру, Боффало, Гартфорду, Філядельфії, Джерзі Сіті й ін., та представники Централі Опікунів Шкіл Українознавства з Детройту.

На порядку нарад були: організаційні справи, інформації директорів шкіл, заваги інспектора з праці в терені, програми і пляни навчання, доповідь „Українська підготовча кляса" мґр. І. Пеленської з Детройту, проблема англомовних кляс, дискусія і приняття постанов.

Відкрив і провадив конференцію голова Шкільної Ради УККА, проф. д-р Е. Жарський, який теж з'ясував деякі небажані явища на терені українського школиництва, які заходять у взаєминах і співпраці між спонзорами і управами шкіл, а далі методичні недотягнення і відхід від української національної педагогіки, до якої вкрадаються ліберальні струї, що не підходять до наших шкіл. Слово голови викликало живу дискусію, у якій забирали голос пп.: В. Камінський, О. Стецьків, д-р С. Чорній, М. Логаза, Н. Хоманчук, О. Дуб, В. Іванчук та ін.

Висновки для взаємовідносин Батьківських комітетів і Управ Шкіл зробив Д. Березовський, голова Цент-

(Закінчення на 3-ій стор.)

Українець відкрив „Октоберфест" в Канаді

Вінніпеґ (ОУПС). — Назвавши себе для цієї нагоди „Бюрґермайстром" довголітній посадник столиці Манітоби, відкрив 18-го вересня перший у Канаді автентичний „Октоберфест" в просторих залях „Вінніпеґської Арени". Баварські оркестри й танцюристи в числі коло 150 осіб приїхали для цієї цілі спеціяльно до Вінніпеґу й виступали кожного дня впродовж тижня 18-23-го вересня. Широко рекламоване свято притягнуло увагу багатьох манітобців, в тому й українців Вінніпеґу. Дня 19-вересня був таким натовп, що від 9-ої вечора вже нікого не впускали на арену. Перший „Октоберфест" у Вінніпезі мав великий моральний і матеріяльний успіх і його повторятимуть кожного року в майбутньому. В цьогорічному „Октоберфест" головну участь приймали дві оркестри А. Брасса з Мюнхену та дві інші групи з спеціялістами від „йодлювання", гармоністами й танцюристами з Мюнхену. Ввесь тиждень панувала у Вінніпезі справжній баварський „Штімунґ", що в нічому не поступався атмосфері Терезієнс чи Пляцль у столиці Баварії. Зокрема зацікавлені „Октоберфестом" були вінніпеські українці, не тільки тому, що деякі знають мюнхенський „Октоберфест" із власного досвіду, але головно тому, що їхній улюблений Степан Дзюба особисто взяв участь і піддержав цю імпрезу.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & Holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Збройна сила Америки

У вівторок 26 вересня президент Ніксон виступив у Ню Йорку з промовою на суто партійному форумі: на бенкеті у готелі „Амерікана", учасники якого платили по 1.000 долярів на виборчий фонд Республіканської партії. Але суть промови стосувалася тієї кардинальної проблеми країни, якою є її безпека і місце у широкому світі. Не назвавши свого противника у президентських виборах, сенатора Джорджа МекҐоверна, Ніксон виступив проти будь-якого зменшення збройних сил редукцією бюджету оборони і перестерігав „не висилати будь-котрого президента З'єднаних Стейтів на міжнародні переговори, як голову другої за чергою великодержави".

Поминаючи момент виборів, сутнім питанням є віра чи недовір'я до сучасних міжнародних відносин, як ґаранта миру. Шведський міністер у справах роззброєння, пані Альма Мірдаль, яка є не мілітаристкою, а радше пацифісткою, заявила кілька днів тому, що підписані в Москві Ричардом Ніксоном і Леонідом Брежнєвим два договори з ділянки зброї — не мають ніякого практичного значення. А недавні дебати в Сенаті при ратифікуванні тих договорів виявили, що насправді Ніксон пішов на поступки Москві, погодившись на чисельну більшість совєтських далекосяжних ракет в надії, що теперішня і вдосконалена майбутня якість американської зброї зрівноважить ту нерівність. Нема людини в Америці, яка не воліла б, щоб більйони, що йдуть з кишень платників податків, ішли на школи, шпиталі, боротьбу проти вбогости і проти злочинства, а не на нові роди прерізної зброї. Але чи можна при існуванні совєтської мілітарної потуги, яка заповіла „угроблення" вільного світу, односторонньо роззброюватись, щоб стати слабшою за СССР державою? І чи можна повірити, що від ідейної і політичної цілі Москви „угроблення" вільного світу вона відмовилася?!

Тому це є річчю не такої чи іншої політичної партії ані виграти чи програти у виборах, а річчю збереження країни і її теперішньої та майбутньої волі — мати таку могутню збройну силу, щоб ніхто не зважився напасти на Америку. Бо якщо вона буде слабою — напевно її заатакують.

Кари для злочинців

Прийнята 21 вересня у Сенаті 75 голосами проти одного постанова, яка дає широкі повновласті Президентові застосовувати санкції проти держав, які дають притулок схоплювачам літаків, пішла по тій самій лінії, що „вето" американського амбасадора на Раді Безпеки ОН проти резолюції, яка таврувала ізраїльські рейди, не згадавши ні словом про арабський терооризм. В одному й другому випадку Америка демонструє свою самостійну лінію і заповідає самостійну дію в поборюванні терооризму, якому одні чужі держави сприяють явно, інші приховано, засуджуючи ніби терооризм у „принципі" і словами, але потураючи йому в практиці. Державний секретар Вілліям Роджерс палко поручав Генеральній Асамблеї ОН прийняти конвенцію проти терооризму. Схоплювання літаків є одним родом терооризування безборонних і непричетних до політичних конфліктів залоги літаків і цивільних пасажирів. Це повітряне піратство, продукт найновішого часу, який процвітає тільки тому, що існують країни, які дають політичний азиль навіть таким піратам, що з політичними проблемами й політичною боротьбою не мали нічого спільного. Совєти карають, як важких злочинців, повітряних піратів на території СССР, але солідаризуються з Єгиптом, Альжиром і Кубою, які дають притулок піратам. Також деякі західні країни, які не хочуть „зражувати собі" комуністичний чи арабський світ, відхиляються від виразного й рішучого становища проти повітряного піратства. Таким чином невдачею скінчилася два тижні тому 17-членна конференція у Вашинґтоні, на якій ЗСА і Канада не змогли переконати інших учасників, що тільки рішучі й суворі засоби боротьби можуть зліквідувати це злочинне явище.

Лагідність супроти злочинців сприяє поширенню злочинства. Недавно один заарештований злочинець цинічно заявив поліції, що коли Найвищий Суд визнав протиконституційною кару смерти, то він не боїться наслідків свого злочину, — промине якийсь час, і він вийде на волю. Тому в широкому американському суспільстві зростають настрої за привернення кари смерти, — першим у цьому напрямку може піти стейт Каліфорнія. Очевидно, вбивання людини є річчю, що перечить Божій заповіді. Але під знаком сумніву стало твердження, що кара смерти не відстрашує злочинців.

І. Вовчук

У БОРОТЬБІ ЗА ПЕРШИЙ І ДРУГИЙ ХЛІБ

(2)

Механізатори, шукаючи запасних частин, розбирають „старі" комбайни, що відробили всього лише два сезони. „Известия" з 7 вересня, насвітлюючи перебіг жнив у східніх районах, зауважують, що труднощі збирання врожаю „не звільняють хліборобів від обов'язку берегти механізми". Так за відомостями преси виглядає трудовий ентузіязм на жнивах у східніх районах імперського царства.

В Кремлі занепокоєні збайдужінням керівників господарств до виконання „першої заповіді". „Правда" з 7 вересня називає багато господарств Башкірії і Ставропільського краю, які забули, що „повинність перед державою понад усе", і не вивозять зерна на елеватори, либонь перебільшуючи потреби зерна для господарств. Комітет народної контролі СССР, розглянувши занедбання „першої заповіді", обвинувачує міністерства Башкірії, Казахстану і крайовий виконком Ставропільського краю за те, що вони не ведуть рішучої боротьби з затримуванням зерна для задоволення власних господарських потреб.

„Правда", підкресливши, що „сьогодні немає важливішого завдання, як виконання заготівель хліба, вимагає рішучої боротьби з „місництвом", під яким розуміється спроби керівників господарств задовольнити господарські потреби поруч з державними вимогами заготівлі зерна. „Місництво" в економіці товаришує з націоналізмом у політиці. В деяких містах вже у вересні були перебої з постачанням хліба і картоплі, яку там називають „другим хлібом". Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Москві інформує як москвичі обурюються в чергах, що не можна дістати путньої картоплі. Як тільки прибуває транспорт з картоплею, черги збільшуються. В Харкові не ліпше. Населення міст готується до важкої зими.

В східніх районах московського царства йде битва за збір і заготівлю зерна для держави, а в европейській частині імперського комплексу не менша напруга з вибиранням і заготівлею картоплі. „Господарства прибалтійських республік зобов'язалися продати державі вдвоє більше картоплі, як передбачено пляном", — інформує „Комсомольская Правда" з 8 вересня. Подібне і в Білорусі, як і в картопляних районах України, хоч урожай картоплі значно нижчий, як передбачалося в плянах. Черги за картоплею в містах змушують заготівельні органи збільшувати пляни заготівлі картоплі в господарствах у недобитому т. зв. приватному секторі на присадибних ділянках.

Кореспондент „Комсомольської Правди" з 8 вересня пише в цьому органі комсомолу: „171 тисячу тонн картоплі треба заготовити в господарствах Курської области". А „де їх шукать, коли картопляна нива заросла бур'янами? Єдиним джерелом постачання пишається населення". Щороку, закуповуючи у населення майже половину, а то й більше пляну заготівлі, якось зводили кінці з кінцями. А в цьому році, попереджає ця газета, заготівля „другого хліба" буде труднiша, бо, як заявив голова обласного виконавчого комітету В. Дринов, „селянин, розбещений високими цінами, не хоче нам (державним заготівельним органам) продавати картоплі, він уже морально розкладається".

Признання високої ранґи вельможі цінне, бо в ньому відбито зміну в ставленні селянства до влади. З пасивного спротиву і ненависти оформлюється свідоме заперечення існуючого ладу. Обласний вельможа називає це „моральним розкладом", а поет національної ідеї В. Симоненко, говорячи про „прозріння обдурених", передбачав і вірив, що коли обдурені прозріють, то з прозрінням „на кожного катюгу і тирана" прийде „засукана петля".

Високу ціну за картоплю пропонують селянам, як пише „Комсомольская Правда", „неорганізовані" заготувачі з міста — робітники Харкова, шахтарі Донбасу та й інших міст. Не вірячи, що державні заготівельні органи забезпечать їх картоплею, вони організують самі заготівлю картоплі на зиму. Забезпечившись рекомендаціями з печатками завкомів, профкомів, цехкомів, вони вантажними автами прибувають у села і закуповують на зиму картоплю для своїх колективів. Очевидно платять далеко вищу ціну, як пропонують державні заготівельні контори. „Про ціну не дбають, аби не повертатись з порожніми машинами", — пише кореспондент цієї газети.

Зрозуміло, що „неорганізовані" заготувачі стають на перешкоді пляновій заготівлі картоплі, і область не всилі виконати пляну. Як висловився згаданий вищі вельможа, „область страждає від них". Щоб „запобігти лихові", обласний виконавчий комітет ухвалив постанову, в якій забороняє продавати картоплю за межі области, а куплену робітниками („неорганізовані заготувачі") картоплю відбирати у них. Заборону виправдується необхідністю боротьби з хворобами картоплі: рак і нематода. По всіх дорогах на „неорганізованих" заготувачів „другого хліба" чатують пости міліції із дружинниками в поміч. За наказом влади вони мають зупиняти „неорганізованих заготувачів" і скеровувати до найближчої заготівельної контори, щоб там відібрати картоплю, заплативши за неї по 8 копійок за кілограм. (2,5 фунта).

Та боротьба з „неорганізованими" не йде легко. Зупинити їх вдається, а відібрати — рідко, — нарікає „КП". „Ні шахтарі, ні робітники заводів не слухають намовлянь і, скаржачись на беззаконство, шукають захисту вищих органів влади". Така дійсність із заготівлею „другого хліба" в одній з картопляних областей. В інших областях діється подібне. Це так нагадує заготівлю у двадцятих роках, на початках творення імперського комплексу СССР після завоювання національних республік, що виникли в національних революціях, большевицькими силами півночі. Колективізоване господарство імперського комплексу неспроможнє забезпечити потреб міського населення картоплею — „другим хлібом". Імперська система хвора на рак.

Урядові функціонери пишуть, що підвалини врожаю закладаються з весни, мов би новину винайшли! А під час садження картоплі у колгоспах не вистачає посадкового матеріялу, бо „на території" области немає ні одного приміщення для схоронення картоплі на насіння, а в кагатах, де вона зберігається, її багато гине. Кожної весни, заявив начальник обласного управління сільського господарства, колгоспні фахівці з міцками на плечах їдуть по дворах: випрошують насіння". Час садження розтягується на місяць і більше, тому й урожай на ланах мізерний. І це діється з року в рік. А восени держава з її хворим „на рака" соціялістичним господарством простягає руку до селян, щоб заготовити картоплю для міського населення. А перший хліб купують у „капіталістичних акул". Битва за хліб триває.

Роман С. Голіят

СПОСТЕРЕЖЕННЯ З 3-ГО З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

Американська журналістика переживає велику кризу. Часто на сторінках американських щоденників читач знаходить рядки редакторів, які домагаються визначити рямці дії для журналіста. Джеймс Кю, автор книжки „Президент Ніксон і преса", так висловився про сучасну журналістику в статті „Відповідальна преса" в „Ню Йорк Таймсі" з 10-го липня ц. р.: „Що ж має робити велика журналістика з об'явами журби й сумнівів щодо її достовірности? Ні в якому разі це не є задовільна відповідь, коли будемо гнівно називати критиків параноїками або кричати „репресія" і продовжувати давати собі нагороди за ексцеси. Без сумніву, на це мусить бути відповідь. Журналістика на всіх етапах вимагає нового зрозуміння і посвяти до своєї засадничої місії: інформувати. Це означає, що журналіст не тільки мусить бути зрівноваженим, але також мусить пам'ятати, що першим його обов'язком є говорити людям, що діється, без огляду на чиюсь, а головно на свою власну опінію. Це завдання є тим більш зобов'язуючим, коли суспільство стає чимраз більше скомплікованим і різниці відносно проблем так заплутані, як лябіринт. Частина завдання журналіста — подавати події в такій перспективі, щоб не підкреслювати крайності як норми або свою опінію, як абсолютну правду".

Норман Морріс у „Ню Йорк Таймсі" з 12-го липня ц. р. в статті „Що ми маємо знати?" твердить: „Новинки стали ще одним предметом продажу, а конкуренція між новинкарськими організаціями така гостра, що займає перше місце перед осудом і застереженням. Ця проблема для журналістів загострюється цілим рядом чинників: що уважається незаспокоєною спрагою публіки бути поінформованою; зростаючою свідомістю можливої помилки між джерелом і звітом (репортажем) і безнастанно зростаючими атаками на новинкарські інформаційні чинники за те, що, мовляв, невірно насвітлюють події. Право публіки знати про все, гарантоване 5-ою поправкою до Конституції, мусить бути захоронене, однак ми мусимо признати, що цим принципом можна легко зловживати. Чи ми маємо розповсюджувати інформацію, яка буде використана деякими особами, щоб завдати шкоди іншим? Хто і як має про це рішати?"

Що ж говорити про правопорядок і журналістичну етику українського журналіста?

Доповідачі на 3-му з'їзді Українських Журналістів Америки й Канади порушили ряд контроверсійних тем. І так, Орест Питляр у своїй доповіді звів увесь розвиток української журналістики до українського націоналізму, порівнюючи його з світовим сіонізмом. Вячеслав Давиденко дораджував поправити існуючий кодекс етики журналістів. Роман Рахманний у своїх висновках закликав молоде покоління до геройських учинків: „Дух, що тіло рве до бою!" Осип Зінкевич робив закиди майже всім українським газетам, що копіюють новинки й статті авторів, не подаючи джерела і забуваючи при цьому про свій власний гріх. Ольга Кузьмович зреферувала стан дsocту українських журналістів. Молоденька Галя Матковська дорікала нашій пресі за її відсталість.

Цікавим був панель на тему „Англомовна преса". Модератором був Зенон Снилик. Учасники панелю: д-р Володимир Душник, д-р Андрій Шуль, панна Ірена Макарик, студентка історії і літератури в Торонтському університеті, та Андрій Білик, редактор і кореспондент „Сиракюз Пост Стендерт". Панелісти викликали живу дискусію, бо їх погляд на українське життя інший від погляду старшої ґенерації.

Під час дискусії не було згадки, що молоде покоління, яке виростає на нових місцях поселення, не розуміє завдань української журналістики. Молоді люди, які закінчили журналістичні студії в країнах їхнього поселення, можуть бути добрими журналістами даних країн, але не завжди можуть виконувати як слід працю для української журналістики. Українська журналістика мусить постійно обороняти інтереси поневоленої Батьківщини, тоді як журналіст - громадянин вільної держави цього робити не потребує. Тут можна було б навести ряд інших прикмет українського журналіста, яких не мусить мати й яких не мусить додержуватися журналіст вільної країни.

Автор цих рядків уважає, що 3-ій З'їзд Українських Журналістів Америки й Канади є закінченням львівського періоду розквіту української журналістики. Цей період видав ряд визначних журналістів, згадати б тут бодай деяких, які працювали або ще працюють в ЗСА й Канаді: д-р Лука Мишуга, д-р Лонгин Цегельський, д-р Микола Шлемкевич, Василь Мудрий, д-р Семен Демидчук, Петро Пасіка, д-р Дмитро Донцов, Роман Купчинський, Михайло Островерха, Іван Кедрин - Рудницький, Богдан Кравців, Едвард Козак, д-р Лука Луців, Василь Софронів - Левицький. Ми не маємо спроможности виховати на еміґрації журналістів такого калібру.

Коли д-р Володимир Душник згадав у своїй доповіді про неминучий асиміляційний процес кожної еміґрації, то один із дискутантів (Я. Заяць) запротестував проти цього, мовляв, у Канаді справа стоїть на добрій дорозі. Нестор Ріпецький, голова Спілки Українських Журналістів Канади у своїй статті в „Українському Журналісті" (ч. 8, травень 1972) „Будні української преси" в Канаді" пише:

„Доростають нові покоління. І серед тих доростаючих поколінь так страшенно мало передплатників або бодай читачів української преси. Вистачить тільки пройтися канцеляріями українських професіоналістів, щоб наявно побачити цей затривожливий факт. Колись у почекальнях українських лікарів в Україні ви могли прочитати більшість української преси. Спробуйте це зробити в Канаді. За малими винятками в почекальнях українських лікарів, чи адвокатів ви знайдете „Лайф" і „Тайм", але ви там не знайдете української газети чи українського журналу... Тиражі українських газет і журналів падають. А коли не падають — то не збільшуються. А український масив збільшується, зокрема в Канаді. Ростуть кадри фахівців, професіоналістів, бизнесменів. Росте потенціял... А тиражі українських часописів і журналів падуть... А становище українського журналіста гіршає, замість

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Є АПАТІЯ ЧИ НЕМАЄ?

В одній із вступних статтей п. з. „Апатія" редакція „Свободи" затривожена тим, що підготова до XI Конґресу американських українців, який на днях відбудеться в Ню Йорку, „не знаходить того відгуку, що його повинна б мати". Не знаю, в яких, так би мовити, ешелонах зустрічався редактор „Свободи" з байдужністю чи апатією громади, але можу його запевнити, що на політичному перелазі в клюбі „Лиса Микити" в Ню Йорку ця справа користується найбільшою увагою і є постійно обговорювана з відповідним до місця постою темпераментом. Зокрема з того часу, коли в Детройті створився Громадський Комітет за вибір Марусі Бек на голову УККА.

Саме кілька днів тому я був свідком цікавої дискусії на цю тему і віднесеним від неї враженням бажаю з вами поділитися. Фактично, я прибув до бару в такій стадії панелю, коли XI Конґрес нібито вже й закінчився вибором панни Марусі на пост голови нашої найвищої громадсько - політичної установи... Дебати оберталися тепер довкола питання — де буде офіс або місце урядування нововибраної пані голови? Чи залишиться у Вашинґтоні, де є Білий Дім і де так довго й так успішно працював для народної справи проф. Лев Добрянський, чи перенесеться до Ню Йорку, де знаходяться Об'єднані Нації, а чи до Детройту, де має свою кватиру така важлива і поважна інституція, як редакція журналу „Лис Микита"?

У самому розгарі дебат забрав слово один з нюйоркських адвокатів, аматор німецького пива, який висунув свій доволі оригінальний проєкт розв'язки цього питання:

— Панове, — сказав, — а ви хіба забули, що в Джерзі Ситі майже закінчується будова першого і найвищого у вільному світі українського хмаросяга УНСоюзу?.. Вже кому, як кому, а нашій найвищій централі, організації-організацій, таки випадає шукати приміщення в рідній хаті, та ще й такій високій! Сяк чи так, наша політика не робиться у Вашинґтоні, в Ню Йорку чи у Філядельфії, — не в образу нікому кажучи, — тільки в Джерзі Ситі. Там, у цьому загудсонському стейті садів і городів, знаходиться місце осідку „Свободи" і УНСоюзу, там же, у цьому стейті, відбувся Конґрес Української Культури, там змагається за добре українське ім'я наш найкращий під цю пору спортовий клюб, „Чорноморська Січ" з Нюарку! Я, панове, був би за тим, щоб нашу найвищу централю перенести до нашого найвищого будинку.

Наскільки собі пригадую, формальне голосування в тій справі тоді не відбулося, але з настроїв учасників дискусії я помітив, що вони радше схиляються до хмаросяжної концепції.

Ікер

Д-р Микола Ценко

ШЛЯХОМ ПОКРАЩАННЯ СИСТЕМИ УККА

(Порядком дискусії)

(1)

Зближається XI Конґрес УККА, і не дивно, що багато організацій та поодиноких громадян, що їм лежить на серці добро української громади — до чого у значній мірі може причинитись краща або гірша організація та праця УККА — забирають і ще, мабуть, забиратимуть голос у дискусії, щоб зробити усе можливе для покращання праці такої важливої установи, якою є „централя всіх центральних організацій", усім відомий УККА.

Дотепер у цій справі висловились (не знаємо останніх голосів) ред. Іван Дурбак на сторінках „Америки" (головно про покращання збірки УНФонду, багато цінних та актуальних думок і плянів), п. Віктор Приходько (чітке і ясне з'ясування основних завдань УККА), вийшов дуже знаменний комунікат з наради українських професіоналістів, заклик Комітету у Детройті для вибору пані Марусі Бек, появились дискусійні статті у „Нашому Голосі", що його видає Асоціяція Українців Америки. Але основну аналізу нашого теперішнього положення, критику дотеперішньої діяльности УККА та проєкти на її зміну і покращання у 6-ох підвалах „Свободи" подав член Контрольної Комісії УНС та видатний суспільно-громадський діяч д-р Михайло Данилюк, якому опісля відповів у „Свободі" другий член Контрольної Комісії УНС та голова Відділу УККА у Філядельфії, д-р Іван Скальчук.

Треба признати, що д-р Михайло Данилюк з великим розмахом, знанням справи, досвідом у суспільно-громадських справах та ерудицією подав перегляд праці УККА від останнього Конґресу, критикуючи його недомагання, хиби його структури та подаючи цілий ряд пропозицій, як, на його думку, ці недомагання можна було б усунути. Однак, більшість їх (як притягнути до праці інтелектуалів, відмолодження проводу, притягнення студентів і т. п.), на жаль, губиться у загальниках, бо не дає форм конкретної розв'язки. Д-р М. Данилюк вичисляє, які величезні завдання стоять чи повинні стояти перед УККА, однак не подає, як можна притягнути нових потрібних людей (навіть, щоб оминути такий популярний і часто повторюваний закид про „кривду" для православних та наших наддніпрянських братів в органах УККА), а ще більше ігнорує справу фінансів на так широко закроєну працю, бо „вкладка до УНФонду не повинна бути методою куплення собі виказки патріотизму або привілеєм статутового голосу, який без участи широкої громади і так не має помітної сили".

Організаційна побудова УККА та можливості її покращання

Приємно брати участь у дискусії, бо всі дотеперішні дискутанти ствердюжують потребу існування УККА, підкреслюють його великі завдання не лише для нашої громади на чужині, але потребу й можливості допомоги нашому народові у боротьбі на рідних землях. А коли зважимо, що, мабуть, ще в історії нашого народу не було такого переслідування та русифікації на рідних землях, винародовлювання наших братів, наступу всіх наших ворогів на нашу останню твердиню — Церкву, то без перебільшення можна сказати, що ті всі завдання зможемо виконати не півзасобами та жертвами, що „нам будуть зі стола спадати", але щойно тоді, коли станемо одною лавою, об'єднаємо всі позитивні та конструктивні сили. Бо, як казав Валентин Мороз, лише „одержимі" зможуть здобути краще завтра для нашого народу...

Ми можемо бути дуже вдячні нашим старим еміґрантам та їхнім дітям і внукам за те, що вони зорганізували УККА та об'єднали всі організації, щоб спільними зусиллями перед урядом ЗСА заступатись за права нашого народу, а по закінченні війни помагати нашим переселенцям.

У тих часах не було ще багато центральних організацій, і тому не дивно, що чотири Братські Союзи не лише творили провід, але також давали фінансові засоби для ведення праці УККА. І хоч на протязі 30 років ситуація докорінно змінилась (по приїзді нової еміґрації постало кількадесят нових централь), наші Союзи завзято боронять свій стан посідання, щоб інші централі їх не змайоризували.

Д-р М. Данилюк твердить, що все зло розпочалось від IX Конґресу УККА, який розправився з принципами демократії і соборности, творячи кризу в цілій громаді, а партійний момент приніс виключність і нетолерантність.

Не збираюсь обороняти IX Конґресу УККА, бо вся його підготова, організація та переведення дали доказ, як не повинен виглядати Конґрес УККА (чому автор цих рядків дав вислів в основній критиці, висланій по Конґресі всім президентам братських союзів). Та це була не лише вина організаторів переведення Конґресу, але самої структури УККА, бо коли б припадково на Конґресі появились проф. Михайло Грушевський, Микола Міхновський чи Вячеслав Липинський і коли б їх не підтримала якась група чи партія, то Номінаційна Комісія, хоч складалась з 21 найбільш свідомих, відповідальних та патріотичних провідників, що бажали добра УККА та українській громаді — не висунула б названих до Екзекутиви УККА так, як не вибрали б їх на X Конґресі і не зможуть вибрати на XI-му. На IX Конґресі не запрошено до почесної президії вельми заслуженого громадського діяча і науковця проф. О. Грановського, бо внескодавець спротивився, що було вершком браку толеранції, хоч пізніше дали йому Шевченківську Грамоту Волі за його працю і заслуги...

Причини зменшення впливів та діяльности УККА, а головно зменшення впливів вплат до УНФонду не можна приписувати (як дехто це робить і в такий спосіб занадто спрощує нашу скомпліковану ситуацію) лише „опануванню УКК через одну партію чи середовище". На це є цілий ряд різних причин, як наша суперорганізація (існування кількадесятьох централь та сотки різних організацій), занепад активности громади та її провідників, що, мабуть, є характеристичне для всіх еміґрацій. Багато колись активних провідників вже постарілось, померло, і нема кому їх заступити, а молодь почала активізуватись щойно у висліді арештів на Україні.

Братські союзи та їхня роля в УККА

Багато дискутантів, що займають визначні становища в системі УККА і рівночасно займають високі становища у братських союзах, на нашу думку, переціннюють ролю союзів в системі УККА. І до виїмків не належить також д-р М. Данилюк. Отже, треба ствердити, що правда лежить десь посередині.

Як ми вже згадали, у початках питома вага наших братських союзів була дуже велика, доки наше громадське життя не було таке розвинене. Тепер система творення Екзекутиви УККА, у якій 8 головних місць мають займати 8 делеґатів братських союзів, перестаріла, заскорузла і нічим не оправдана.

(Далі буде)

ГАРТФОРД ВІДЗНАЧИТЬ 30-ИЙ ЮВІЛЕЙ ПОСТАННЯ УПА

Гартфорд (П.Ш.) У 30-ту річницю постання УПА і 25-ліття Великого Рейду на Захід, Організації Українського Визвольного Фронту влаштовують 15 жовтня ц. р., в Українському Народному Домі святочний бенкет з відповідною мистецькою програмою, в якій візьмуть участь голова Головної Управи кол. вояків УПА М. Ковальчин, вокальне тріо „Соловейки", під муз. керівництвом проф. Зої Маркович, музичний дует п. Степана і п-ни Люби Когут і спільна рецитація О. СУМА. Доповідь виголосить Орест Щудлюк. Під час бенкету відбудеться церемонія нагородження хрестами колишніх старшин і вояків УПА, виданими Капітулою Хреста Великого Рейду УПА. Святкування пічнуться торжественною Службою Божою в намірені українського народу о год. 8-ій рано, в церкві св. Михаїла, а після того Панахида за поляглих вояків УПА.

ЗАМБІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ВІДВІДАВ КИЇВ

Київ. — Перебуваючи з офіційною візитою в СССР, міністер охорони здоров'я Замбії А. Чікванда відвідав також українську столицю Київ, де побував два дні як гість міністерства охорони здоров'я УССР.

Відбулася конференція для справ українознавства

(Закінчення з 1-ої стор.)

ралі Опікунів Шкіл Українознавства, який ствердив конечність порозуміння і згідливої співпраці обидвох партнерів, Батьківського комітету і Управи школи на терені кожної школи.

Плятформа національної педагогіки і змагання до усунення методичних недоліків було випливом загальної опінії дискутантів.

Директори шкіл подали короткі й загальні інформації про стан шкіл. Звітували директори: Я. Верестянський, Чикаґо; Нат. Хомайчук, Асторія; Н. Кух, Джерзі Ситі; Л. Данилович, Ню Гейвен; д-р С. Чорній, Рочестер; В. Іванчук, Клівленд; З. Іваснків, Ню Йорк; О. Пришляк, Гартфорд; д-р Ол. Лужницький, Філядельфія; Н. Стецьків, Боффало; О. Бачинська, Сиракюзи; і Нат. Холодна, Йонкерс.

Школи мають фреквенцію від 100 - 400 учнів. У системі українознавчого навчання є ок. 6 000 дітей, з яких 800 кінчить вищу школу українознавства у клясах від 9-ої до 12-ої, всі інші відходять після закінчення 8-ої кляси. Матуру здавало у шкільному 1972-му році 168 учнів.

Учителі працюють з посв'ятою, одначе всі майже школи мають труднощі, пов'язані з браком молодих фахових сил, недостатньою інспекцією шкіл, браком модерних методичних матеріялів, а деякі школи вже тепер не маючи першої кляси народної школи. Вийти з кола труднощів не дозволяють у першу чергу асиміляційні струї серед нашої громади, а далі брак фінансової бази українського шкільництва.

Завваги інспектора з праці в терені дала інсп. Ю.Назаревич з Чикаґо, доповідь на теми дошкілля, зокрема підготовчої кляси, виголосила мґр І. Пеленська, референт дошкілля Шк. Ради УККА. Обидві ділянки, інспекторат і дошкілля борються з перешкодами організаційними і фінансовими.

У широкій дисусії з участю більшости присутніх, Конференція насвітлила такі справи як систему іспитів, програми навчання, підручники, методичні посібники, англомовні і підготовчі кляси, молоду зміну вчителів.

Для дальшого розвитку українського шкільництва у майбутньому Конференція прийняла подані проф. К. Мельником такі три пропозиції:

1. Звернутися до Українського Конґресового Комітету Америки з проханням віддавати 25 відсотків бюджету на цілі українського шкільництва, зокрема на ведення секретаріяту, на візитацію шкіл, на курси учителів, на видавання підручників і допоміжних матеріялів. 2. Просити Шкільну Раду УККА і Централю опікунів шкіл українознавства висилати організаторів до різних місцевостей ЗСА, а не обмежуватися листовими зв'язками. Організатори повинні діяти на базі річних плянів діяльности для допомоги вчителям і батькам. 3. Здобути українську пресу в ЗСА для справи українського шкільництва.

Конференція вибрала тричленну Делеґацію, яка повинна з'ясувати українській громаді ці постанови на недалекому Конґресі УККА. До неї ввійшли п-і Х. Кульчицька, К. Мельник і М. Лаврин.

Під час XI Конґресу УККА в жовтні ц. р. відбудеться теж окрема виховна Сесія, присвячена проблемі нашого високого, середнього й початкового шкільництва. та довкілля.

О годині 7:30 д-р Е. Жарський закрив Конференцію, в якій взяли участь лиш частина українських шкіл.

ПЕРШИЙ ВІДТИНОК ТРАНСАМАЗОНСЬКОГО ШЛЯХУ, що має сполучувати східнє побережжя Бразилії із територією Перу на заході і що його почали прокладати через найбільші в світі джунглі у середині цієї країни, вже збудовано й віддано для автового руху. Готовий 750-кілометровий відтинок від місцевости Естрейто в провінції Марангао до Італтуба у провінції Пара. Довжина усього шляху має виносити 3 000 миль.

ІТАЛІЯ ПЕРЕЖИВАЄ знову хвилю страйків. Застрайкували лікарі й шпитальний персонал, будівельні робітники і персонал на летовищах. Всі вимагають вищих платень з уваги на великий зріст доріжні. Шпиталі відмовлялись впродовж трьох днів приймати хворих, летунський рух був спаралізований.

З'ЇЗД ГОРОДЕЧЧИНИ!

Плянується відбути З'їзд Уродженців і бувших Жителів м. Городка коло Львова і Городецької землі —

на Оселі УНСоюзу „Союзівка"

Kerhonkson, N.Y. з відповідною програмою.

Проситься усіх, хто дорожить рідним місцем народження чи перебування на землі Городецького повіту, підготовити заздалегідь спомини; як також підшукати у Ваших архівах - альбомах знимки своїх місцевостей, церков, шкіл, читалень Просвіти, Народних Домів, товариств і організацій, культ-освітнього і кооперативного життя, визначних постатей і т. п., бо плянується влаштувати теж виставку світлин з життя Городеччини.

Про остаточний речинець З'їзду повідомиться своєчасно в пресі після полагодження організаційних справ.

Тому що вчасне зголошення відповідної скількости учасників допоможе усталити догідну дату з'їзду, прохається дуже, зголошувати Вашу участь з родинами, дітьми і внуками — народженими вже поза межами України та власними заввагами на адресу:

M. Ciapka c/o Selfreliance
249 Stuyvesant Avenue Newark, N.J. 07106

МОЛОДЬ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ у ВІЦІ 11-18 РОКІВ!

Цікавитеся літературою? Любите писати? Малювати? Присилайте ваші вірші, нариси, оповідання, скечі на довільну тему або малюнки на тему „КНИЖКА і МИ" на

Літературно-Мистецький Конкурс

що його влаштовують
БІБЛІОТЕКА ПЛАСТУ і РІДНОЇ ШКОЛИ
під зарядом куреня „Чортополохи".

Переможцям призначені нагороди:
перша — 25 дол., друга — 20 дол., третя 15 дол. та дві рівнорядні по 5 дол.

- Спонзорами нагород є: Щадниця „Тризуб", Кредитівка „Самопоміч", Книгарня „Оріон", фірма продажі авт Форд-Меркурі, Товариство Українських Лікарів у Філядельфії, Товариство Українських Інженерів у Філядельфії та курінь „Чортополохи".
- Нагороди визначатиме жюрі в складі: Літературне — пл. сен. Оксана Ґенґало, пл. сен. Уляна Любович та Іван Керницький. Мистецьке — Марія Стефанів, Софія Лада та Петро Мегик.
- На завершення конкурсу, 4-го листопада в Пластовій Домівці відбудеться Вечір читання нагороджених творів та перегляд надісланих малюнків.
- Твори надсилати до 25-го жовтня 1972 р. на адресу голови Конкурсового Комітету:

Ludmyla Chajkowsky
4641 Old York Rd. Philadelphia, Pa. 19140

ОКРУЖНА РАДА СУА В НЮ ЙОРКУ
ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА
запрошує всіх дітей дошкільного віку на

ЗУСТРІЧ СВІТЛИЧОК із ЗАБАВОЮ

яка відбудеться
в неділю, 15-го жовтня 1972 року
в залі ПЛАСТОВОГО ДОМУ, 144, 2-га Евеню, НЮ ЙОРК, Н. Й.
В програмі КАЗКИ у виконанні
ЛЯЛЬКОВОГО ТЕАТРУ 83-ГО ВІДДІЛУ СУА
Оформлення пані Ольги Гаєцької

Початок год. 2-га по пол. Вступ: діти 50 центів, дорослі 1.00 дол.

ОКРУЖНА РАДА
ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
ЗАПРОШУЄ ВСІХ НА

ВИСТАВКУ КНИЖКИ

в днях 6, 7 і 8-го жовтня 1972 р.
в залі ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ
при 149 Друга Евню в Ню Йорку, Н. Й.

- ВІДКРИТТЯ з обговоренням буде в П'ЯТНИЦЮ, 6-го ЖОВТНЯ 1972 р. о год. 7-ій вечора.
- В суботу, 7-го, Виставка буде відкрита від 12-ої в полудне до 8-ої вечора.
- В НЕДІЛЮ, 8-го, о год. 1-ій по пол. — ЗАКРИТТЯ ВИСТАВКИ з мистецькою програмою.

КОСТЮМІВКА

„ЛІСОВИХ ЧОРТІВ"

4-го листопада 1972 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

В ШОСТУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ і 21-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ,
які припадають 29 вересня,
нашої Найдорожчої
ДОНІ і СЕСТРИЧКИ

бл. п. ЛЯРИСИ ГАРКАЧ

яка так рано відійшла з цього світу,
замість квітів на її могилу

$20.00 на Фонд Верховного Архиєпископа Кир Йосифа VII;
$ 5.00 на Фонд „Веселки"

зложили:
батьки МАРІЯ і ПЕТРО ГАРКАЧ та МАРУСЯ і ЕВГЕН ЗДЕН
з Бінґгемтон, Н. Й.

Вересень, 1972 р.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **ІВАНА КОЗАКА**

бувшого директора „Українбанку" в Теребовлі — на „Церкву в Потребі" зложили:

ПО $20.00: Володимир і Софія Костюк, Олег Мацкевич, Родина Курочків і Стасюків, Зенон і Оля Савчук;

ПО $10.00: Василь і Стефанія Бабій, Іван і Зеня Бундзяк, дир. Євстахій і Вільгельміна Гомотюк, Михайло і Анна Зелик, д-р Мирослав і Ірина Зелик, інж. Любомир і Лярися Зелик, Кость Котило, Іван і Юлія Криса, д-р Василь і Марія Палідвор, Василь і Марія Пелещук, Мирослав і Дарія Стахів, Володимир і Ольга Сусла, „Союз Українок" Відд. 73, о. Ярослав і Александра Шуст, інж. Володимир і Наталія Шуст, Мирослав і Надя Шмігель, Дмитро і Анна Чернявський;

ПО $5.00: інж. Петро і Галя Болонний, мгр. Степан Волянський, Василь Кузьо, Ольга Маланяк, Борис і Ніля Павлюк, Семен і Оля Папроцький, Іван Підустова, д-р Іван і Володимира Сорока, Кость Федейко, інж. Ярослав і Ірина Федоронько;

$2.00: Володимир і Марія Болонний.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, дня 22-го вересня 1972 р. відійшов у Вічність на 73-му році життя старшина Української Галицької Армії, лікар в Рижанові і голова Відділу ОбВУА в Детройті

бл. п. Д-р КОНСТАНТИН ЦЕПЛИЙ

ПОХОРОН відбувся у вівторок, дня 26-го вересня 1972 р. з Української Католицької Церкви Н.З. в Гемтремку на кладовище Мт. Еліот в Детройті, Міш.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ВІДДІЛУ ОбВУА в ДЕТРОЙТІ

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 27-го вересня 1972 року на 35-му році життя, упокоївся в Бозі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, наш ДІДУНЬО і БАТЬКО

бл. п. інж. проф. СТЕПАН ТИТОВИЧ

РИНДИК

ПИСЬМЕННИК і ЖУРНАЛІСТ

ПОХОРОНИ відбудуться в суботу, 30-го вересня 1972 р. з церкви Покрова Матері Божої на цвинтар Елмвуд в Чикаґо, Ілл.

В глибокому смутку:

внуки — МИРОСЛАВ і РОСТИСЛАВ РИНДИКИ з мамою ОЛЕНОЮ РИНДИК

Ділимося сумною вісткою, що дня 27-го вересня 1972 р. після довгої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни, на 80-му році життя, упокоїлася в Бозі

бл. п.

КАТЕРИНА ТИМУШ ҐАБРО

Мати Преосвященного Владики ЯРОСЛАВА ҐАБРА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, дня 30-го вересня і в неділю, 1-го жовтня ц. р. о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Музика і Син.

ПОХОРОН буде відправлений в понеділок, дня 2-го жовтня 1972 р. о год. 9:30 ранку там же, а о год. 10-ій буде відслужена

Архиєрейська Свята Літургія

в Катедральному Храмі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл., а опісля Тлінні Останки будуть перенесені на місцеве кладовище св. о. Миколая.

Залишені у великому смутку:

Владика ЯРОСЛАВ — син
МАРІЯ і СТЕФАНІЯ — доньки
ПАРАСКЕВІЯ ҐЗИМ — сестра
Близча і дальша Родина

НЮ ЙОРК, неділя, 8-го жовтня 1972 р.

Год. 4:30 по пол.

Заля STUYVESANT HIGH SCHOOL
345 E. 15th St., між 1-2 Ave., NEW YORK CITY, N.Y

Розпродаж квитків в крамницях: „Арка", „Еко", „Сурма", в день вистави-концерту при касі театру від год. 3:30 по пол.

УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ АНСАМБЛЬ Н. Й.
З ПРИВОДУ 125-РІЧЧЯ НАРОДИН

МИКОЛИ ЛИСЕНКА

БАТЬКА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИКИ

виконає оперу на 1 акт

I

НОКТЮРН (Чар ночі)

II

КОНЦЕРТ

найкращих оперних, сольових і ансамблевих творів МИКОЛИ ЛИСЕНКА

В програмі: соля, дуети, терцети, квартети з опер: Тарас Бульба, Різдвяна ніч, Утоплена, Наталка Полтавка, з Гайдамаків Т. Шевченка і др.

Виконавці оперові співаки: Г. Андреадіс, М. Кокольська, Л. Рейнарович (солісти), Г. Мирошниченко, А. Борисенко-Рейнарович. Драмат. арт. М. Дубровська і М. Стефанишин.

Музичний кер.: — проф. А. Берник. При фортепіяні — Галя Клим. Оформлення сцени — Вол. Ласовський. Балет — О. Ґенза.

В концертовій частині виступить оперний співак Б. Чаплинський.

Замість квітів на могилу
сл. п. **ОЛЕНИ ТРИШ**
складає 25.00 долярів
на Гарвардський Центр Українознавчих Студій

Ню Йорк, Н. Й. А. ГРИГОРКІВ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра **ВОЛОДИМИРА ЧАВСА**
зложили на фонд „Церква в Потребі"

О. і М. Ласки	$10.00
С. і Н. Гайди	5.00
Д. і Н. Конюхи	$10.00
Б. Лиса	5.00

Детройт, 17 вересня 1972

СПОСТЕРЕЖЕННЯ З 3-ГО З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

кращати.. Очевидно що всіх нас турбує справа журналістичного доросту. Наймолодший співробітник української преси в Канаді має 50 або більше років. Таких людей тяжкувато називати „молодими". Популярним є гасло „Церква в Потребі". Я його доповню: ми всі є в потребі. Від сьогодні за десять років та потреба буде такою страшною, що нам тяжко її передбачити".

Говорити особам старшим віком про напрямні нашої молоді, яка виростає в країнах вільного світу — це можна назвати тільки бажанням, яке ми часто висловлюємо в розпуці. Ми хочемо бачити наших нащадків, щоб дорожили нашими національними й культурними надбаннями. Сьогодні ми бачимо цілком інший стан, який нас усіх журить, і ми старасмося по нашій спромозі поправити цей невідрадний стан. Цей стан віддзеркалював Третій З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся 23 і 24 вересня ц. р. на „Союзівці".

Як можна говорити про напрямні молоді, коли ми її не виховуємо? Нашу молодь виховують ті, до яких шкіл вона ходить. Щоб зберегти свою субстанцію, жиди мають ряд шкіл як в ЗСА, так і в Канаді, де виховують своїх дітей за своїм пляном.

Наші щоденники в ЗСА вже давно перестали б появлятися, коли б не малий фінансової підтримки передплатників братських забезпечевих організацій. ООЧСУ свого часу почав був видавати в Ню Йорку свій тижневик. В короткому часі друк цього тижневика припинено, бо фінанси не дописали. Це саме сталося з польським щоденником „Нови Свят" в Ню Йорку, не кажучи про десятки американських щоденників, з яких лиш до цієї пори тільки три залишилися: „Ню Йорк Таймс", „Ню Йорк Пост", „Дейлі Ньюз" і „Волл Стріт Джорнел". Останній виходить 5 разів на тиждень.

Еміграція кожного народу — це розбитий корабель. Вдається нам зберегти частини цього розбитого корабля, довше зможемо обороняти інтереси поневоленої Батьківщини та вписувати в світову історію рядки про Україну й нашу діяльність в діяспорі.

Від денаціоналізації може нас зберегти тільки українська мова й Українська Церква.

Похорони св. п. полк. Івана Миколаєнка

Похоронні відправи по померлому, 24 червня ц. р. в шпиталі у Вашингтоні кол. заслуженому старшині, учасникові визвольної боротьби за нашу державність і учасникові Першого Зимового Походу Армії УНР в 1919-20 рр., Лицареві Ордену Залізного Хреста, Хреста Симона Петлюри й Воєнного Хреста, сл. п. полковникові Армії УНР Іванові Миколаєнкові частинно відбулись в похоронному домі у Вашингтоні, а в п'ятницю 23-го червня ц. р. в присутності представників українських організацій, а зокрема комбатантських. Похоронні відправи перевів настоятель української православної церкви св. Андрія у Вашингтоні — митрофорний протоієрей о. Петро Будний при участі хору парафії.

Після заупокійної Богослужби від імени парафії і громади Вашингтону прощав покійного Івана Миколаєнка о. П. Будний, віддаючи заслуги Покійного, як заслуженого громадсько-суспільного діяча і воїна. Від імени українських організацій прощав Покійного близький приятель родини п-ва Миколаєнків, відомий український громадський діяч, дир. Микола Бігун, згадуючи перші дні української еміграції на терені Польщі на початку й після 1920-рр. М. Бігун прощав Покійного і від комбатантських організацій м. Вашингтону.

Друга й остання частина похорону відбулась, в суботу 24 червня, на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, куди дружина Покійного Марія Миколаєнко разом з дир. М. Бігуном, і хор. Остапом Зинюком та іншими близькими, перевезли тлінні останки сл. п. Івана Миколаєнка.

Коло 1-ої год. по пол. домовина з тлінними останками Покійного вкрита українським національним прапором була внесена побратимами по зброї до Церкви-Пам'ятника св. Андрія на цвинтарі в Бавнд Бруку. Похоронну Богослужбу перевів митр. протоієрей о. Іосиф Крета з поміччю крила церкви і диригента проф. І. Паливоди та прибулих з Ню Йорку, кол. вояків Українських Армій, очолених генералом А. Валійським. При домовині на пошану Покійного майор Іван Винник тримав бойовий прапор 3-ої Залізної дивізії Армії УНР.

На Богослужбі й похороні були: митр. протоієрей о. Петро Шпаченко, майор Я. Фартущний, хор. Т. Гриначенко та інші представники громадських організацій.

При опусканні домовини до могили на пошану Покійного прапор схилено, а прапор, що ним була вкрита домовина — побратими по зброї склали, а пполк. Армії УНР Дм. Бакум передав вдові Покійного Марії Миколаєнко, згідно з українською традицією.

Над відкритою могилою промовляли: митр. прот. о. Й. Крета і заст. керівника Ресорту Військових справ ВО УНРади на Америку генштабу ген.-хор. А. Валійський і він же прощав Покійного від імени Військового Ресорту й від Центрального Комітету Пам'яті Симона Петлюри, уповноваженим якого Покійний був довгі роки у Вашингтоні. Від імени Українського Національно-Державного Союзу — УНДС прощав Покійного голова Союзу пполк. П. Самойлів. Від комбатантів Вашингтону й від родини — Покійного хор. О. Зинюк. Усі, що промовляли, склали дружні Покійного вислови співчуття.

Після закінчення похоронних обрядів дружина Покійного всіх запросила на поминальну трапезу, що її приготовили, на замовлення родини сестрицтво парафії св. Андрія.

Під час трапези промовляв дир. М. Бігун, підкреслюючи заслуги покійного сл. п. пполк. Івана Миколаєнка, як воїна і як громадянина, а зокрема, як невтомного громадсько-суспільного діяча на терені Польщі і в українській громаді в Кракові й тут на терені Америки. Водночас згадано, що день похорону був днем народження Покійного. Перед закінченням трапези промовляв один з близьких побратимів по зброї пполк. Дм. Бакум, пригадуючи першу зустріч з Покійним в червні 1920 р. біля Могилева Подільського над Дністром, коли Армія Української Народної Республіки під командою сл. п. генерал-полковника Михайла Омеляновича-Павленка, кол. начального вождя УГАрмії повернулась з Першого Зимового Походу. Покійний пполковник Іван Миколаєнко був тоді ад'ютантом Командарма й від'їжджав на заслужений відпочинок, а побратим Д. Бакум перебрав на кілька тижнів обов'язки ад'ютанта Командарма.

Згадуючи бурхливі часи української визвольної боротьби за державність, побратим Бакум підкреслив, яке велике значення надавали кол. старшини і вояки Армії УНР — небувалому до того в історії війни славному рейдові Армії УНР в запілля ворога майже по всій Україні. Побратим Бакум закінчив свій спогад словами: „То було не так давно... всього 52 роки тому, коли нам учасникам тих знаменних подій здавалось, що воля України була так близько, але, на жаль, не судилось здійснити наших задумів і наш побратим по зброї сл. п. пполк. Іван Миколаєнко спочив на віки на вільній землі Вашингтона.

Трапезу закінчив молитвою митр. протоієрей о. Іосиф Крета, висловивши подяку та співчуття від всіх присутніх вдові Покійного Марії Миколаєнко.

Б. Д.

800 ДЕЛЕГАТІВ ВІЗЬМЕ УЧАСТЬ

(Закінчення з 1-ої стор.)

них етнічних груп — литовці, поляки, болгари, хорвати білоруси, козаки, мадяри грузини, кубинці та інші.

В мистецькій частині Бенкету виступить хор „Жайворонки" з Ню Йорку під управою дир. Романа Степаняка.

Богослуження в неділю

Для улегшення учасникам Конгресу, Підготова Комісія Конгресу, в порозумінні з українськими церковними властями, постаралася про відправу церковних Богослужень в готелі „Коммодор" в неділю, о год. 9:00 рано: Богослуження для українських католиків буде відправлене в „Гренд Болрум" а для українських православних в „Вест Болрум". Після Богослуження, пленарна сесія Конгресу буде продовжуватися, під час якої буде відзначення голів Відділів УККА. По полудні того дня відбудуться вибори нових керівних органів УККА.

Американські й українські достойники на Конгресі УККА

Визначні американці та достойники українських церков візьмуть участь в XI Конгресі УККА, а саме:

Френк Шекспір, директор Американської Інформаційної Агенції (USIA) та д-р Волтер Г. Джод, б. конгресмен та почесний голова Американської Ради для Світового Миру. Обидва вони є кандидатами на одержання „Шевченківської Грамоти Волі", яка буде тручена їм під час бенкету.

Участь в Конгресовому бенкеті візьмуть Високопреосвященніший Владика Мстислав, Митрополит Української Православної Церкви в ЗСА; Преосвященний кир Йосиф М. Шмондюк, єпископ Української Католицької Дієцезії в Стемфорді та Преосвященний кир Василь Г. Лостен, єпископ-помічник Української Католицької Архидієцезії у Філядельфії.

Щоб довершити діло!

Клівленд, (О. Л.) — В пляні дальшого розгортання і посилення збіркової кампанії Фонду Катедри Українознавства в Клівленді, Огайо, рішено влаштувати імпрезу, яка б принесла розвагу учасникам, але одночасно і значніший грошовий прибуток в користь ФКУ. Бо ж зближається кінець 1972 р., а до того реченця треба збільшити потрібну фундацію до такої висоти, яка забезпечила б постійну і тяглу дію трьох катедр українознавства в Гарвардському університеті.

На скликаних комітетом ФКУ сходинах клівлендської громади розглянено стан і можливості збіркової кампанії і рішено влаштувати бенкет і запросити на нього всіх передових людей нашої громади.

Для переведення цієї імпрези вибрано комітет, який очолив д-р Зеновий Голубець, в такому складі: д-р Володимир Базарко, Тамара Гутник, Надя Дейчаківська, Богдан Дейчаківський, інж. Василь Лагошняк, Уляна Пасічник, Оксана Рошецька, Дмитро Струсь. Репрезентанти кількох місцевих організацій заявили, що докладатимуть всіх старань, щоб плянований бенкет випав якнайкраще.

Рішено, що ціна квитка вступу на бенкет буде 100 долярів. На найближчому засіданні встановиться, у вислідi внутрішніх підготовчих заходів голови, дату, час, програму і місце імпрези.

Учасники сходин мали також нагоду послухати інформацію про розвиток програми Гарвардського Центру Українських Студій в тому і розповіді двох молодих українок-студенток цьогорічної літньої школи українознавства в Гарварді, про їхні спостереження. Панночки — Тамара Гутник й Уляна Пасічник в добірній і милозвучній українській мові переконливо підкреслили значення і ролю творчого українознавчого центру, підкреслюючи, що створена інституція скріплює в молодих людей почуття національної ідентичности.

Тамара була захоплена дисципліною праці постійних членів українського гарвардського середовища, зокрема докторантів історії України. Уляна розказала про те, як її батько радив перед від'їздом на університетські студії на Заході пам'ятати про те, хто вона, якого походження. Там треба було неабиякої натуги, щоб придержуватись порад батька, але як щасливо і легко було йти по лінії батькового наставлення в часі шеститижневого перебування в Гарварді. Обидві панночки дали якнайкращі оцінки програмі курсів, професорам і усій літній гарвардській школі українознавства.

Учасники були повні захоплення виступом молодих українок. Ними ціла наша спільнота може радіти і гордитись.

В ім'я тих молодих людей, в ім'я майбутности української спільноти варто жертвенно трудитись, тому засідання закінчено із ясним відчуттям потреби мобілізації усіх конструктивних сил і з переконанням, що плянований бенкет ФКУ буде імпозантною імпрезою.

Зривають жнива

У зв'язку з цьогорічним неврожаєм в СССР совєтська преса вишукує окремих винуватців, на яких можна було б перекласти вину за неефективність колгоспної системи. У московській „Комсомольській Правді" з 15 вересня читаємо: „З Кустаная (Казахстан) наш кореспондент писав про те, що республіканське об'єднання „Укрсільгосптехніка" зірвало постачання хліборобам цілини жниварок та підбирачів. Обіцяли українські товариші до середини серпня вислати коло 2000 агрегатів — не вислали й третьої частини. Всі рекорди повільности з відвантаження техніки побили чернігівці й херсонці. Керівника відділів „Сільгосптехніка" безпосередньо винні в тому, що в господарствах Кустанайської области жнива не набрали належних темпів".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 8-го ЖОВТНЯ 1972 р.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в Українській Залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Авеню. Проситься членство прибути на збори та вирівняти вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го ЖОВТНЯ 1972 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Ам. Клюбі. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.